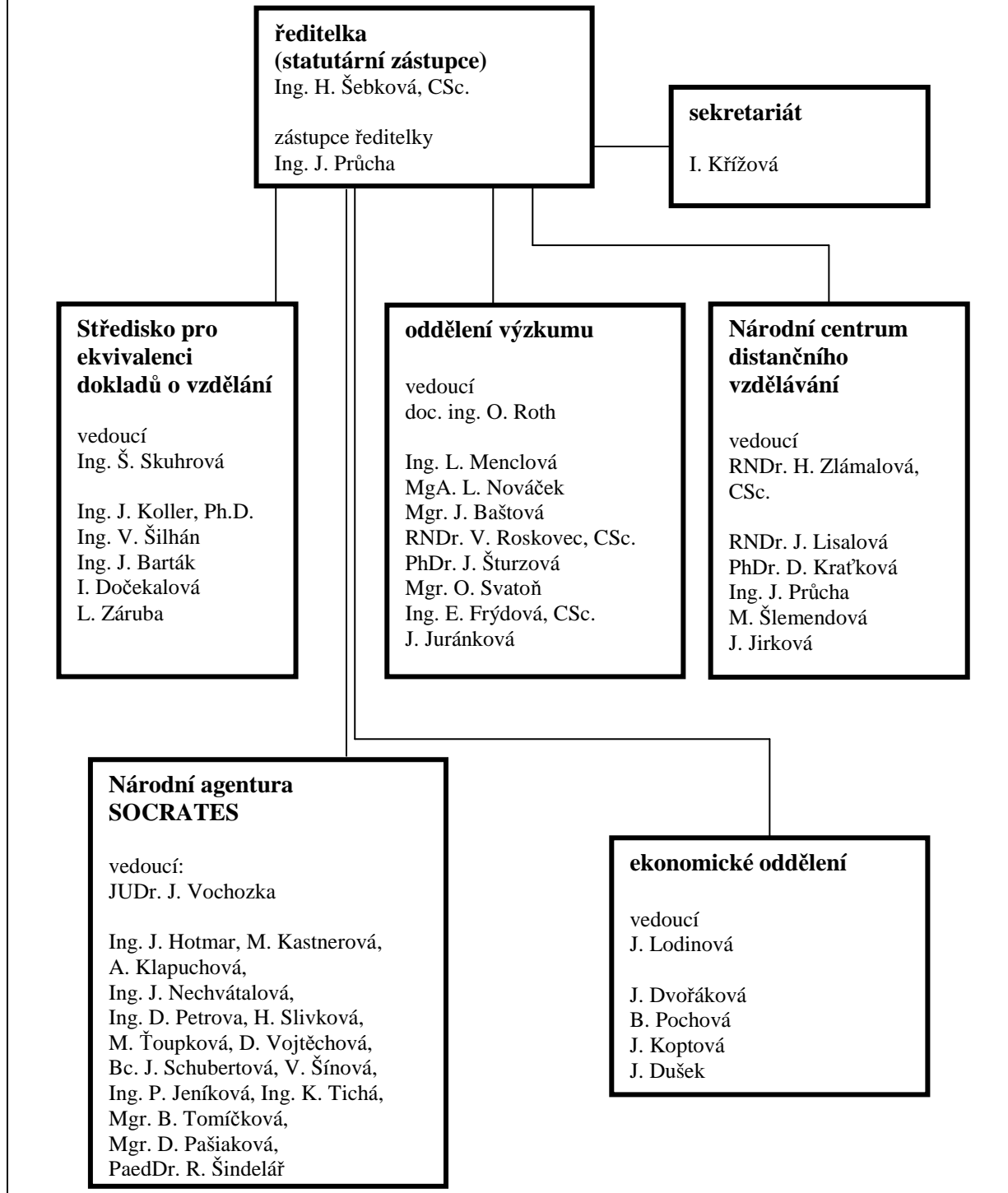

Základní informace o uchazeči

A1. Organizační schéma uchazeče s počtem zaměstnanců

V Centru pro studium vysokého školství je v roce 2004 zaměstnáno 42,18 přepočtených pracovníků (16,7 přepočtených pracovníků pracuje v Národní agentuře Socrates, 25,48 pracovníků tvoří všechna ostatní oddělení). Organizační uspořádání zachycuje následující schéma:

A2. Orgány uchazeče a jejich jmenovité složení

Statutárním orgánem Centra pro studium vysokého školství je **ředitelka** Ing. H. Šebková, CSc.

Ředitel CSVŠ je jmenovaný a odvolávaný ministrem/ministryní školství, mládeže a tělovýchovy.

Poradním orgánem CSVŠ je **Rada centra** ve složení:

Ing. Helena Šebková, CSc.,

Ing. Jiří Průcha,

Ing. Štěpánka Skuhrová,

RNDr. Helena Zlámalová, CSc.,

doc. Ing. Oto Roth,

JUDr. Josef Vochozka,

doc. RNDr. Jan Staněk, CSc., VŠCHT,

Ing. Josef Beneš, CSc., MŠMT.

A3. Přehled, resp. charakteristika všech činností, kterými se uchazeč zabývá

Hlavním úkolem uchazeče (Centrum pro studium vysokého školství, dále jen CSVŠ) je zabývat se výzkumem a vývojem v oblasti terciárního vzdělávání a vytvářet a udržovat infrastrukturu pro tuto činnost nezbytnou. V souladu se zřizovací listinou CSVŠ dále plní úlohu Národního centra distančního vzdělávání a Národního informačního střediska ve smyslu mezinárodních úmluv o uznávání dokladů o vzdělání. CSVŠ rovněž zajišťuje realizaci vzdělávacího programu EU SOCRATES v České republice prostřednictvím Národní agentury.

Hlavní činnost CSVŠ, kterou je výzkum a vývoj v oblasti terciárního vzdělávání, je podrobně specifikována v části B1.

CSVŠ dále poskytuje široké spektrum informací především o vysokých školách: vydává časopis AULA, revue pro vysokoškolskou a vědní politiku (čtvrtletník) a jednou za rok jeho anglickou verzi „AULA Digest“, každoročně vydává publikaci „Jak na vysokou školu“ a adresáře vysokých škol v české i anglické verzi. Pro zahraniční veřejnost je určena publikace „Higher Education in the Czech Republic“ (s dvou až tříletou periodicitou).

CSVŠ pořádá ročně cca 20 seminářů zaměřených na aktuální problémy terciárního vzdělávání, často dle požadavků Rady vysokých škol a ve spolupráci s ní, a kurzy celoživotního vzdělávání (např. kurzy pro přípravu a realizaci distančního vzdělávání). V rámci mezinárodní spolupráce pořádá CSVŠ též semináře s mezinárodní účastí. Nedílnou součástí poslání CSVŠ je rozsáhlá poradenská a konzultační činnost.

Kromě toho CSVŠ zajišťuje podle požadavků zřizovatele neplánované operativní a krátkodobé úkoly vznikající z naléhavé potřeby domácího či mezinárodního vývoje.

Vzhledem k interdisciplinárnímu charakteru veškeré práce CSVŠ jsou pracovní týmy obvykle složené z pracovníků různých oddělení (viz část A1). Tak je možno efektivně využívat informačního zázemí, výzkumné infrastruktury a veškerého vybavení instituce.

Náplň práce Národní agentury SOCRATES vychází z poslání tohoto programu, které formuluje Evropská komise. Národní agentura Socrates je financována účelově na základě projektu, jehož prostředky plně pokrývají veškerou činnost agentury, a v tomto smyslu je relativně nezávislou součástí CSVŠ. Spolupráce s ostatními odděleními CSVŠ spočívá v koncepční práci, hodnotících aktivitách, odborných konzultacích pro široké spektrum uživatelů programu a rozšiřování výsledků projektů.

A4. Podíl výzkumu a vývoje na celkové činnosti uchazeče

Ukazatel**)	2002	2003
Počet zaměstnanců uchazeče zabývajících se výzkumem a vývojem	18	19
Počet přepočtených pracovních úvazků realizovaných ve výzkumu a vývoji	15,2	15,8
Podíl výdajů na výzkum a vývoj na celkových výdajích uchazeče v procentech *)	68,0	70,0

*) popřípadě použijte jiný ukazatel, který finančně kvantifikuje podíl výzkumu a vývoje na celkové činnosti uchazeče

***) Ukazatele nezahrnují Národní agenturu Socrates s ohledem na její samostatné hospodaření.

B Informace o výzkumné a vývojové činnosti uchazeče/vykonavatele

B1. Specifikace hlavní výzkumné a vývojové činnosti uchazeče/vykonavatele

Hlavní výzkumná činnost CSVŠ je zaměřena obecně na terciární vzdělávání*), především na vysokoškolské vzdělávání, v některých aspektech však zahrnuje i vyšší odborné vzdělávání. Termín vysokoškolské vzdělávání je proto používán všude tam, kde se činnost uchazeče týká pouze vysokých škol, v opačném případě je používán termín terciární vzdělávání.

Výzkumná činnost je komplexem několika navzájem propojených výzkumných tematik, které jsou pro rozvoj terciárního sektoru podstatné a jejichž soustavné sledování je nezbytné pro efektivní a kvalifikované rozhodovací procesy na úrovni jednotlivých institucí i na úrovni státní správy. Zaměřuje se na systematický výzkum vnějších i vnitřních faktorů, které rozvoj terciárního systému ovlivňují.

Na makroúrovni jde o výzkum:

- proměn struktury a kvantitativních aspektů terciárních systémů vzdělávání,
- koncepcí a strategií rozvoje terciárního vzdělávání,
- dopadu demografického vývoje na rozsah, obsah a strukturu terciárního vzdělávání,
- legislativních problémů,
- koordinace činnosti vzdělávacích institucí,
- implementace změn,
- spolupráce vysokých škol se zaměstnavateli týkající se profilu absolventa a strukturovaného studia.

Na mikroúrovni, případně na obou úrovních jde o problémy:

- hodnocení kvality vzdělávání a prostupnosti vzdělávacích systémů,
- zavádění třístupňové struktury vysokoškolského studia, změn a inovací ve studiu,
- studentů (sociální postavení, účast na řízení vysoké školy, názory na kvalitu studia, neúspěšnost ve studiu),
- vnitřního řízení, vnitřní struktury institucí a dlouhodobých záměrů,
- rozvoje poradenství.

Všechna uvedená témata jsou předmětem výzkumu z národního i mezinárodního hlediska. Tematika výzkumu se ve velké míře přizpůsobuje hlavním ideám a prioritám boloňského procesu. Mezinárodní spolupráce je realizována v rámci projektů (5. a 6. rámcový program EU), ve spolupráci s mezinárodními organizacemi (UNESCO, OECD), výzkumnými asociacemi nebo sdruženími (EAIR, CHER, Hedda) a v rámci multilaterálních projektů (např. Higher Education Co-operation Programme).

Vývojová činnost navazuje na předmět výzkumné činnosti a je z velké části přímo specifikována zřizovatelem (MŠMT); další požadavky vyplývají z potřeb reprezentace vysokých škol, Akreditační komise, popř. jednotlivých vysokých škol.

Vývojová činnost zahrnuje sběr dat a jejich interpretaci pro konkrétní účely, vytváření kvantitativních modelů, tvorbu konkrétních vzdělávacích kurzů a vzdělávacích materiálů pro kurzy dalšího vzdělávání, problematiku využívání informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání aj.

Významnou součástí infrastruktury výzkumu a vývoje je vydávání časopisu AULA – revue pro vysokoškolskou a vědní politiku, který je jediným časopisem pro tuto oblast výzkumu v ČR. Shromažďování, zpracování, analýza, komparace a interpretace dat z oblasti terciárního vzdělávání je nezbytnou součástí infrastruktury, jejíž výsledky jsou využitelné i pro další účely (informace pro studenty, informace o českém vysokém školství obecně apod.).

Výsledky výzkumu a vývoje jsou nezbytným předpokladem pro další činnosti CSVŠ, jako jsou vzdělávací činnost, interdisciplinární konzultační, osvětová, informační i administrativní činnost (uznávání studia a diplomů, vysokoškolské poradenství, administrace vzdělávacích programů EU atd.).

**) Poznámka k terminologii: Terciární vzdělávání/terciární sektor vzdělávání je termín používaný v zemích OECD. Takto definovaný vzdělávací sektor zahrnuje vzdělávání, které navazuje na ukončené středoškolské vzdělání. Terminologie však v současné době nevyhovuje všem zemím OECD ani všem zemím evropským, z nichž mnohé označují veškeré vzdělávání tohoto typu za vysokoškolské. Naši situaci terminologie vyhovuje; terciární sektor vzdělávání zahrnuje vysoké školy, vyšší odborné školy a další vzdělávací instituce, vyžadující pro vstup středoškolské vzdělání ukončené maturitou.*

B2. Přínos uchazeče/vykonavatele k rozvoji poznání v oblastech uvedených v bodě B1 v národním a mezinárodním kontextu

CSVŠ je jedinou institucí v ČR, která se zabývá komplexním výzkumem vysokého školství a některými aspekty vyššího odborného školství.

Přínos CSVŠ se projevuje především v těchto oblastech:

- soustavná analýza, interpretace a srovnávání zahraničního vývoje terciárního vzdělávání a poskytování relevantních informací zainteresovaným rozhodovacím orgánům, institucím a veřejnosti;
- soustavná analýza a interpretace vývoje terciárního vzdělávání v ČR;
- implementace boloňského procesu;
- prosazování úlohy nových technologií a vzdělávacích forem (distanční vzdělávání) s důrazem na rozvoj celoživotního vzdělávání;
- uplatňování výsledků výzkumu při zvyšování kvalifikace řídicích pracovníků vzdělávacích institucí.

(Viz též část D4.)

Výzkum v oblasti rozvoje terciárního vzdělávání poskytuje výsledky využívané zásadním způsobem při vytváření koncepčních a strategických materiálů na státní úrovni (Národní program rozvoje vzdělávání, tzv. Bílá kniha, Strategie rozvoje terciárního vzdělávání, Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol) i na úrovni institucionální, a umožňuje je zpracovávat na nejvyšší možné úrovni poznání v této oblasti.

Vhodné znalosti a komparativní mezinárodní poznatky umožňují např. vytipovat konkrétní priority rozvojových programů s následnými aplikacemi.

Důležitý přínos CSVŠ ve všech oblastech výzkumu a vývoje je ve zveřejňování a poskytování dosažených poznatků všem zainteresovaným skupinám v této oblasti a v soustavném rozvíjení spolupráce na jejich implementaci. Tato činnost se opírá o dobrou úroveň infrastruktury.

Vývojová činnost je realizována pro konkrétní účely, přínosem je využití navržených modelů, studijních programů, studijních materiálů nebo výsledků seminářů a získání podnětů pro další výzkum a vývoj.

Obecně lze říci, že výsledky činnosti CSVŠ přispívají k tomu, že systém českého vysokého školství je na evropské úrovni a v řadě oblastí, jako například restrukturalizace studia nebo hodnocení kvality, je ČR jednou z vůdčích zemí zapojených do boloňského procesu.

Na mezinárodní úrovni přispívá CSVŠ výsledky své činnosti k rozvoji poznání ve všech výše uvedených oblastech a zároveň využívá výsledků mezinárodní spolupráce pro kultivování své vlastní činnosti a k žádoucí harmonizaci předmětu výzkumu se zahraničními trendy. Přínos spočívá též v rozsahu mezinárodní spolupráce:

CSVŠ je členem Evropské asociace vysokoškolských výzkumných center a institucí (Hedda), která sdružuje nejvýznamnější evropské instituce výzkumu v oblasti vysokého školství – Center for Higher Education Policy Studies (CHEPS), Holandsko; The Centre for the Study of Education and Training (CSET), UK; Centre for Higher Education Policy Studies (CIPEs), Portugalsko; Institut de Recherche sur l'Économie de l'Éducation (IREDU), Francie; Norwegian Institute for Studies in Research and Higher Education (NIFU), Norsko; Institute for Educational Research (PFI), Norsko; Coordinating Structure of Finnish Higher Education Research (FINHERT), Finsko. Spolupracuje i s dalšími obdobnými výzkumnými ústavami (například Centre for Research on Higher Education and Work, University of Kassel, SRN, Centre for Higher Education Research and Information, Open University, UK), účastní se řady mezinárodních projektů počínaje bývalými projekty programu Phare až po projekty probíhající v současné době, například v roce 2004 bude ukončen projekt 5. rámcového programu HERN – Higher Education Reform Network (s předpokládaným pokračováním v dalších letech). Přínosná je také spolupráce s výzkumnými subjekty zemí střední a východní Evropy (zejména s Maďarskem, Polskem a Slovinskem), s významnými osobnostmi v této oblasti výzkumu z evropských i jiných zemí, s institucemi a asociacemi oborově zaměřenými, propojujícími aplikovaný výzkum a vývoj se vzděláváním (např. EDEN – European Distance Education Network), s mezinárodními sdruženími a asociacemi ve výzkumu a vývoji (CHER – Consortium of Higher Education Researchers, EAIR – The European Higher Education Society) a dalšími.

B3. Nejvýznamnější výsledky výzkumu a vývoje uplatněné uchazečem/vykonavatelem v oblastech uvedených v bodě B1 za posledních 5 let (souhrnná charakteristika)

Nejvýznamnější výsledky výzkumu a vývoje jsou obsaženy v publikacích různého typu, které lze obsahově utřídit do těchto skupin:

Řízení a financování vysokých škol, vztah státu a vysokých škol, diverzifikace terciární sféry

V prvních letech se výzkum zaměřoval na komparativní studie sledující příčiny a procesy změn v terciárním vzdělávání, v dalším období byl ovlivněn myšlenkami boloňského procesu, vývojem soukromého vysokého školství, mezinárodním výzkumem profesí vysokoškolského učitele i novým pohledem na terciární vzdělávání jako na službu. Z výzkumu vyplynulo, že určujícími světovými trendy jsou výrazná decentralizace systémů spojená s vysokými nároky na odpovědnost vysokých škol a na profesionalizaci jejich řízení. Systémy jsou vysoce diverzifikované a boloňský proces v Evropě usiluje o jejich harmonizaci.

Vysoké školy a trh práce, problematika studentů a uplatnění absolventů, celoživotní vzdělávání

Studie se zabývají interpretací komparativních dat, různými pohledy na studentské problémy a analýzu jejich možných řešení, na mezinárodní mobilitu studentů a její důsledky. Atraktivita evropského vysokého školství jako jedna z nosných myšlenek boloňského procesu směřovala výzkum také na postavení vzdělávacích institucí v regionech, na spolupráci se zaměstnavateli, na inovace a jejich důsledky pro nově strukturované studium i další související záležitosti. Důležitým výsledkem je prokázána nutnost flexibility absolventů a narůstající význam celoživotního vzdělávání.

Kvalita a akreditace studijních programů

První prioritou současného vývoje boloňského procesu je zajišťování kvality v rychle se rozvíjejících systémech terciárního vzdělávání s výrazným vlivem a všeobecnou podporou mezinárodní mobility studentů a učitelů. Skupina publikací obsahuje výsledky výzkumu v oblasti hodnocení kvality a používaných mechanismů v souvislosti s decentralizací systémů a s autonomií vysokých škol. Stále narůstá význam akreditace, diskutuje se o jejích důsledcích a případném vzájemném mezinárodním uznávání. Řada publikací obsahuje komparativní výzkum vývoje v zahraničí a možných důsledků pro naše vysoké školy. Pozornost byla též věnována hodnocení kvality při uplatňování nových technologií a nových vzdělávacích forem.

Výsledky byly uplatněny též v koncepčních a strategických dokumentech, na jejichž zpracování se CSVŠ velkou měrou podílelo:

Národní program rozvoje vzdělávání (Bílá kniha), 2001,

Dlouhodobý záměr vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na léta 2000-2005 a jeho každoroční aktualizace,

Strategie rozvoje terciárního vzdělávání do roku 2005 (2010).

Výsledky výzkumné a vývojové činnosti jsou dále uplatňovány při:

- zpracování a vydávání publikací o českém vysokém školství („Jak na vysokou školu“ – každoročně, „Higher Education in the CR“ – jednou za dva až tři roky), vytvoření a udržování interaktivních databází na www stránkách CSVŠ,
- přípravě priorit pro vyhlášení transformačních a rozvojových programů (každoročně),
- tvorbě studijních materiálů, studijních opor, návrhu inovací studijních programů,
- realizaci vzdělávacích kurzů pro různé cílové skupiny,
- konkrétních návrzích hodnocení kvality, zejména v oblasti distančního vzdělávání,
- každoročním pořádání několika seminářů k různým aktuálním tématům a zveřejnění jejich výsledků k dalšímu využití,
- všech dalších činnostech poskytovaných různým cílovým skupinám (vydávání informačních materiálů, konzultační a poradenské činnosti aj.).

Výsledky uplatněné v mezinárodní spolupráci:

- **prezentace na mezinárodních konferencích:**

CHER – Consortium of Higher Education Researchers (2000 Norsko, 2003 Porto),
 EAIR – The European Higher Education Society (2000 Švédsko, 2001 SRN,
 2002 ČR, 2003 Irsko, příprava na rok 2004 Španělsko),
 OECD/IMHE – Institutional Management of Higher Education (2000, 2002 Francie),
 UNESCO (2003 Francie).

- **na mezinárodních seminářích a workshopech:**

OECD/IMHE (2000 Rakousko, 2002 ČR),
 Multi-lateral Higher Education Co-operation Programme (1999 Slovinsko, Maďarsko,
 Holandsko; 2000 ČR, Polsko; 2001 Holandsko, ČR; 2002 Slovinsko, Maďarsko, ČR;
 2003 Holandsko, ČR),
 HERN – Higher Education Reform Network (2002 Litva, Řecko, Holandsko; 2003
 Bulharsko, Švédsko, Polsko; 2004 UK, Lotyšsko, ČR).

B4. Mezinárodní spolupráce uchazeče/vykonavatele ve výzkumu a vývoji

B4.a. Účast uchazeče/vykonavatele na uskutečňování mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji realizovaná na základě mezinárodních smluv uzavřených ČR

Účast v multilaterálním programu (Holandsko, ČR, Maďarsko, Polsko, Slovinsko) na základě Memoranda o porozumění, projekt Multi-lateral Higher Education Co-operation Programme (projekt byl ukončen v roce 2003, pokračování od roku 2004 je v jednání na úrovni ministrů školství)

B4.b. Kolektivní členství uchazeče/vykonavatele v nevládních mezinárodních organizacích výzkumu a vývoje

UNESCO, Forum for Higher Education, Research and Knowledge/Regional Scientific Committee for Europe and North America

OECD/IMHE, (Institutional Management of Higher Education), výzkumné aktivity, členství v Directing Group

Hedda – European Association of Higher Education Research Centres and Institutes

B4.c. Individuální členství zástupců uchazeče v nevládních mezinárodních organizacích výzkumu a vývoje

CHER – Consortium of Higher Education Researchers

EAIR – The European Higher Education Society, členství v Executive Committee
 EDEN – European Distance Education Network
 IGIP – Internationale Gesellschaft für Ingenieurpädagogik
 ENIC/NARIC Network (zaměření sítě není primárně výzkumné, uchazeč se účastní výzkumu v oblasti transnárodního vzdělávání)

B4.d. Smlouvy nebo společné projekty uchazeče/vykonavatele se zahraničními organizacemi zabývajícími se výzkumem a vývojem

Projekty:

Phare-Multi-country Co-operation in Distance Education: Distance Education Course in Higher Education Management (DECHEM); projekt byl ukončen v roce 1999

Phare Multi-country Co-operation in Higher Education: European Dimension of Institutional Quality Management (EDIQM); projekt byl ukončen v roce 2000

Projekt EIE-GEW: Building the European Area for Higher Education and Research, věnovaný přípravě summitu ministrů školství v Berlíně; projekt byl ukončen v roce 2003

HERN – Higher Education Reform Network (5. RP); projekt bude ukončen v roce 2004

Příprava projektu Relevant Higher Education: Contribution to the Quality of Life pro 6. RP

B4.e. Další formy mezinárodní spolupráce uchazeče ve výzkumu a vývoji

UNESCO/CEPES

Účast na vypracování studie o českém vysokém školství (Länderstudie Tschechische Republik) ve spolupráci s Hochschul-Informations-System GmbH, Hannover (projekt byl ukončen v roce 2003)

Účast na řešení projektu „Expert Knowledge and Policy Making: sharing Czech and American experience“ jako součásti projektu NASPAA-NISPACE: „The Co-operative Governance Improvement and Technical Assistance Project“ ve spolupráci s Centrem pro sociální a ekonomické strategie Univerzity Karlovy, Praha a The Carl Vinson Institute of Government, University of Georgia, Athens, Georgia, USA (projekt byl ukončen v roce 2002, o možnosti navazujícího projektu se jedná)

B5. Rozpočet uchazeče/vykonavatele na výzkum a vývoj v předcházejících 5 letech v tis. Kč

Rok	Institucionální podpora ze stát. rozpočtu *)	Účelová podpora ze stát. rozpočtu	Jiné zdroje **)	Specifikace jiných zdrojů
1999	0	750	6228	PHARE+ „kmenové činnosti“
2000	1 033	560	5914	PHARE+ „kmenové činnosti“
2001	3 205	1344	5770	„kmenové činnosti“
2002	3 410	1374	6762	HERN+ „kmenové činnosti“
2003	3 684	1931	8032	HERN+ „kmenové činnosti“

Komentář:

*)

Institucionální podpora ze státního rozpočtu zahrnuje prostředky poskytnuté na řešení výzkumného záměru.

**)

Jiné zdroje zahrnují prostředky vynaložené na výzkum z rozpočtu poskytovaného na kmenové činnosti a tvoří cca 60% celkového rozpočtu na kmenové činnosti a prostředky získané ze zahraničních projektů.

C Popis výzkumného záměru

C1. Vymezení předmětu výzkumné činnosti realizované ve výzkumném záměru

Probíhající rychlé změny ve společnosti směřující ke znalostní společnosti vyžadují odpovídající změny v celém způsobu vzdělávání. Nejdůležitější roli zde bezesporu hrají jeho nejvyšší stupně označované jako vzdělávání terciární.

Předmětem výzkumného záměru je aplikovaný výzkum terciárního vzdělání v obecných souvislostech, zaměřený především do oblasti vysokého školství. Terciární sektor se vyznačuje nejvyšší mírou dynamiky rozvoje v celé vzdělávací soustavě a významně ovlivňuje ekonomický růst, konkurenceschopnost v mezinárodním měřítku, míru nezaměstnanosti apod.

Je zřejmé, že vzhledem k probíhající globalizaci nelze takovýto výzkum omezit pouze na národní úroveň, ale musí mít mezinárodní rozměr. V evropském kontextu hrají rozhodující úlohu boloňský a lisabonský proces. Na mezinárodní i národní úrovni je potřeba sledovat též hledisko institucionální.

Navrhovaný výzkumný záměr na období 2005 – 2011 navazuje na řešení současného výzkumného záměru i na další výzkumnou činnost uchazeče. Vzhledem k výše uvedeným charakteristikám terciárního vzdělávání bude výzkumný záměr zaměřen na následující navzájem úzce propojené oblasti:

Dynamika rozvoje systémů terciárního vzdělávání

- a) vztahy vysoká škola a stát, vysoká škola a veřejnost, autonomie vysokých škol, legislativa
- b) vzájemné vztahy politického, strategického, akademického a operativního řízení na úrovni systému
- c) strategické a akademické řízení uvnitř institucí, souvislosti s řízením na úrovni systému
- d) financování z veřejných prostředků, diverzifikace finančních zdrojů, politické, ekonomické, legislativní, sociální a historické podmínky, soukromé finanční prostředky v terciárním sektoru vzdělávání
- e) rozvoj a atraktivita vzdělávacích systémů ve smyslu boloňského procesu, podmínky konkurenceschopnosti, koordinace činností na institucionální úrovni

Kvantitativní aspekty systémů, vývojové trendy

- a) kvantitativní vývoj terciárních systémů ČR a EU, souvislosti s demografickým vývojem, diverzifikační studia a institucí, neformálními systémy vzdělávání
- b) výzkumy v oblasti záležitostí studentů terciárního sektoru vzdělávání, akademických pracovníků, souvislosti s harmonizací terciárních systémů, důsledky nové struktury studia, vývojové trendy, koncepce a realizace studentské sociální politiky
- c) rovné příležitosti mužů a žen ve vzdělávání, vědě a řízení vysokých škol, příčiny a důsledky problémů v komparativním pohledu
- d) trendy v pracovním a profesním poradenství

Kvalita v terciárním vzdělávání a souvislosti

- a) harmonizační a integrační trendy boloňského procesu, diverzifikace na národních úrovních, legislativní trendy
- b) akreditace a hodnocení kvality v komparativním pohledu, vzájemné souvislosti, podmínky a důsledky

- c) úrovně odpovědnosti, využití výsledků hodnocení kvality v řízení a financování vysokého školství
- d) autonomie a odpovědnost institucí, vnitřní a vnější hodnocení kvality, vztah k akreditaci
- e) prostupnost terciárního sektoru studia, uznávání studia získaného mimo formální sektor vzdělávání

Struktura a obsah studia

- a) nové trendy v Evropě ve vývoji strukturovaného studia v rámci boloňského procesu, možnosti využití
- b) souvislosti strukturovaného studia s měnícím se trhem práce v mezinárodním měřítku, vliv zaměstnavatelů na obsah studia, trendy vzájemné spolupráce
- c) nové podmínky v důsledku vytváření evropského trhu pracovní síly
- d) trendy ve studiu učitelství, nové metody inovací kurikulí, další vzdělávání učitelů, mezinárodní standard IGIP a nové trendy ve vzdělávání učitelů technických předmětů
- e) využití nových informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání, analýza připravenosti pro jejich využívání, analýza možných rizik

Infrastruktura výzkumu

- a) vytváření typových souborů, analýza časových řad statistických souborů pro potřeby výzkumu a zpracování prognóz do roku 2010
- b) vytváření a udržování moderní vnitřní počítačové sítě napojené optickou linkou na Internet, zajištění vhodného software, údržba internetové stránky CSVŠ
- c) odborné zajištění a rozšiřování knihovny CSVŠ
- d) vydávání časopisu AULA – revue pro vysokoškolskou a vědní politiku, jako nástroje pro poskytování výsledků výzkumu všem zainteresovaným skupinám

C2. Současný stav úrovně poznání a výzkumné činnosti v oblasti, která je předmětem výzkumného záměru, z mezinárodního a národního hlediska

Systémy vysokoškolského/terciárního vzdělávání jsou v současné době považovány za velmi důležitou oblast výzkumu, zejména pro jejich významnou úlohu ve vytváření znalostní společnosti. Současný stav poznání a výzkumné činnosti v dané oblasti je možné vyjádřit těmito tezemi:

- masový charakter terciárního vzdělávání a jeho důsledky
- decentralizace řízení na státní úrovni, zvyšování autonomie vzdělávacích institucí, rostoucí nároky na jejich odpovědnost za realizovanou činnost
- obecné požadavky na kvalitu vzdělávání, problém „definice“ kvality a mechanismů jejího zajištění (hodnocení kvality a akreditace)
- nerovnováha a napětí mezi různými funkcemi vysokého školství: odborně kvalifikační, socio-kulturní a vědecko-výzkumné
- diverzifikace institucí podle právní povahy jejich zřizovatelů, studijních programů a jejich stupňů i forem studia (zejména podle využití informačních a komunikačních technologií)

- klesající podíl finančních prostředků z veřejných zdrojů, intenzivní snaha o diverzifikaci zdrojů
- snaha o vzájemné porozumění a případnou harmonizaci (Evropa: budování společného prostoru evropského vysokého školství jako hlavní cíl boloňského procesu)

Uvedené charakteristiky platí ve větší či menší míře jak na národní, tak na mezinárodní úrovni. Je však třeba mít na paměti, že jde o poměrně rychle se měnící veličiny, průběžně ovlivňované též činnostmi různých mezinárodních výzkumných sdružení a asociací (Hedda, CHER, EAIR), nadnárodními organizacemi (Evropská komise, Rada Evropy, UNESCO, OECD) a výsledky mezinárodních výzkumných projektů (zejména 5. a 6. rámcový program EU).

Na národní úrovni je stav poznání z velké části určován výsledky výzkumné činnosti CSVŠ.

C3. Vztah problematiky výzkumného záměru k výzkumnému zaměření uchazeče/vykonavatele a jeho souvislost s dlouhodobým výhledem rozvoje výzkumu a vývoje uchazeče/vykonavatele

Problematika výzkumného záměru se kryje s hlavním výzkumným zaměřením uchazeče, ostatní činnosti uchazeče na tento výzkum bezprostředně navazují a jsou jím podmíněny.

Vzhledem k trvalému významu terciárního vzdělávání a jeho roli při budování znalostní společnosti je problematika výzkumného záměru ve shodě s dlouhodobým výhledem rozvoje výzkumu a vývoje uchazeče a potřeb MŠMT jako jeho zřizovatele.

C4. Dosavadní podíl uchazeče/vykonavatele na řešení problematiky výzkumného záměru v národním a mezinárodním kontextu

CSVŠ je na národní úrovni jedinou institucí, která se zabývá komplexním výzkumem terciárního vzdělávání. Dílčí oblastí tohoto výzkumu zaměřeného na vyšší odborné školy se zabývá Národní ústav odborného vzdělávání, některé specifické problémy z oblasti vysokého školství řeší Ústav výzkumu a rozvoje školství, který je součástí Pedagogické fakulty UK. Dílčími problémy z této oblasti, které vesměs konkrétně souvisejí s jejich činnostmi, se zabývají i některé fakulty (zejména pedagogické). Obecnějšími problémy rozvoje lidských zdrojů se zabývá Národní vzdělávací fond, ale především CESES (Centrum pro sociální a ekonomické strategie, které je součástí Fakulty sociálních věd UK). CSVŠ s těmito institucemi podle potřeby spolupracuje a zároveň dbá na to, aby se řešené výzkumné problémy doplňovaly, nikoliv překrývaly.

Z uvedeného je zřejmé, že podíl CSVŠ na řešení problematiky výzkumného záměru na národní úrovni je zcela zásadní, dílčí aktivity nebo naopak obecnější výzkum ostatních institucí ho vhodně doplňují.

V mezinárodním kontextu je uchazeč respektovaným a žádaným partnerem, o čemž svědčí jeho účast jak na mezinárodních projektech, tak jeho členství a činnost v mezinárodních institucích, výzkumných organizacích a grémiích (viz část B1, B2 a B5). O tomto faktu svědčí také akceptování odborných příspěvků na mezinárodních konferencích OECD/IMHE, EAIR

a dalších.

Výsledky mnohonárodního programu Phare, v němž hrál uchazeč významnou roli koordinátora, případně odborného konzultanta (EDIQM), znamenaly zásadní podíl na mezinárodním aplikovaném výzkumu v oblasti distančního vzdělávání, strategického řízení, hodnocení kvality, uznávání studia a internacionalizace vysokého školství.

CSVŠ se mimo jiné rozhodujícím způsobem podílelo na vydání mezinárodně využívané publikace *Real-time systems: Reflection on higher education in the Czech Republic, Hungary, Poland and Slovenia (2003)*, která byla výsledkem mezinárodního projektu Multi-lateral Higher Education Co-operation Programme. Dalším příkladem mohou být výsledky řady odborných seminářů projektu HERN, z nichž závěrečný bude v roce 2004 v Praze.

CSVŠ se podílí na přípravě deklarací a komuniké ze setkání ministrů v rámci boloňského procesu.

C5. Vymezení cílů výzkumného záměru

Základním cílem výzkumného záměru je vytvořit znalostní podklady a poskytovat poznatkové báze, využitelné pro rozvoj vzdělávacího systému v České republice i pro možnost výrazně ovlivnit budování společného prostoru vysokého školství v Evropě (boloňský proces). Znamená to sledovat evropský i světový vývoj, přenášet výsledky společného mezinárodního výzkumu do domácího prostředí a zároveň reagovat na vývoj a potřeby českého systému terciárního vzdělávání.

Hlavní cíle výzkumu v souladu s předmětem výzkumného záměru jsou:

v oblasti dynamiky rozvoje systémů terciárního vzdělávání

- stanovit trendy mezinárodního vývoje v oblasti vztahů státu, vysokých škol a veřejnosti, formulovat problémy
- formulovat stanovisko k otázce případné potřeby vydat zákon o terciárním vzdělávání
- analyzovat problémy řízení a řídicích struktur
- shromáždit a analyzovat podklady pro formulaci konkrétních koncepčních a strategických dokumentů na národní úrovni včetně stanovení priorit rozvoje terciárního systému vzdělávání
- analyzovat finanční mechanismy, spolupracovat na mezinárodních projektech v této tematické oblasti, vytipovat možné náměty k využití, připravovat podklady a informace pro všechny úrovně řízení terciárního sektoru vzdělávání
- formulovat postuláty možných reformních kroků orientovaných na současné dění a na budoucnost včetně modelu financování
- formulovat podmínky konkurenceschopnosti, analyzovat problémy v mezinárodním kontextu;

v oblasti kvantitativních aspektů a vývojových trendů

- stanovit vývojové trendy a jejich důsledky vyplývající z přechodu z nabídkové na poptávkovou orientaci vysokého školství
- shromáždit podklady a navrhnout priority v oblasti studentských záležitostí
- zpracovávat podkladové studie pro strategie vyrovnání příležitostí mužů a žen ve vzdělávání a akademické kariéře z pohledu ČR a zemí EU
- stanovit možné dopady demografických trendů na vývoj vysokého školství

- přispět k fungování systému poradenství;

v oblasti kvality terciárního vzdělávání

- poskytovat hodnotícím orgánům i hodnoceným subjektům analytické studie a relevantní informace o stavu poznání v dané oblasti (boloňský proces)
- poskytovat potenciálním uživatelům výsledky analýz mechanismů hodnocení kvality
- formulovat využitelné strategie v oblasti akreditace v ČR i v Evropě
- stanovit souvislosti hodnocení kvality a akreditace, kvality a uznávání studia včetně studia v neformálních systémech;

v oblasti struktury a obsahu studia

- analyzovat problémy strukturovaného studia v některých specifických oborech, zejména v učitelství, sledovat vývoj v Evropě a poskytovat komparativní studie k využití státu, vysokým školám a Akreditační komisi
- stanovit optimální míru vlivu zaměstnavatelů na studijní programy, zejména v technických oborech
- formulovat trendy ve vzdělávání učitelů a stanovit možné strategické kroky
- podpořit implementaci a využití informační a komunikační technologie ve vzdělávání, navrhovat možná strategická řešení pro rozvoj distančního vzdělávání v ČR;

v oblasti infrastruktury výzkumu

- rozvíjet a udržovat infrastrukturu výzkumu na úrovni srovnatelné s partnerskými výzkumnými institucemi
- efektivně využívat všech možností pro zprostředkování výsledků výzkumu co nejširšímu okruhu jeho uživatelů (časopis AULA, www stránka, knihovna).

Cíle výzkumného záměru jsou vzhledem k době jeho trvání vymezeny obecně. Podrobné zpracování cílů na kratší časová období (zejména roční plány) předpokládá flexibilní reakci na mezinárodní vývoj, především na priority boloňského procesu, na požadavky mezinárodní spolupráce, státní správy aj.

C6. Strategie a metody řešení výzkumného záměru

Strategie

Strategie řešení výzkumného záměru bude sledovat tyto směry:

- návaznost na výsledky výzkumného záměru řešeného v letech 2000-2004
- organizace práce v týmech, sestavovaných podle potřeby řešené problematiky, která umožní interdisciplinární přístup i vzájemnou vazbu mezi dílčími tématy výzkumného záměru
- odpovědnost vedoucího výzkumného pracovníka za příslušnou tematiku výzkumného záměru, která zajistí koordinaci a sledování návazností
- spolupráce s příslušnými výzkumnými institucemi v ČR i zahraničí
- spolupráce se zkoumanými institucemi

- spolupráce se sociálními partnery ve vzdělávání
- zachování přiměřené odborné a věkové struktury řešitelského týmu, která zajistí dosažení cílů výzkumného záměru.

Vzhledem k rozhodující úloze boloňského procesu bude výzkum zaměřen zejména na evropské země; podle dílčího předmětu výzkumu a pro účely komparace i na další vybrané země. Významnou součástí strategie je i včasná reakce na nově vzniklé podněty a významné problémy na národní i mezinárodní úrovni.

Metody

Pro zpracovávání komparativních studií bude využívána především sekundární analýza výsledků výzkumů provedených na zahraničních výzkumných pracovištích. Metoda sekundární analýzy bude využívána i pro výzkumy na národní úrovni s využitím relevantních výsledků provedených jak na vlastním, tak případně na jiných pracovištích.

Bude nadále pokračovat „*desk research*“ („výzkum od stolu“), tj. výzkum spočívající v soustavné dlouhodobé komparaci dostupných statistických údajů, včetně údajů zahraničních. Očekává se vhodné použití *historické metody*, tj. analýzy dat s přihlédnutím k jejich časovému vývoji.

Uplatněny budou vhodné a osvědčené metody *kvantitativního* i *kvalitativního* sociologického výzkumu. Půjde o statistické zpracování a interpretaci dat získaných na základě *dotazníkových šetření* prováděných standardním způsobem na reprezentativním vzorku respondentů, v případě kvalitativních výzkumných metod bude preferována metoda *řízených rozhovorů* v ohniskových skupinách (focus groups). Pro některé účely bude využito i standardních metod provádění hloubkových řízených rozhovorů a analýzy SWOT.

Nelze vyloučit, že se v průběhu realizace zamýšlených metodologických postupů ukáže potřeba (i možný směr) jejich pružné adaptace podle nových požadavků předmětu a cílů daného výzkumu.

Na národní i mezinárodní úrovni bude využíváno výsledků workshopů, seminářů a konferencí, kde se uplatní jak výše zmíněné metody dotazníkových šetření, případně řízených rozhovorů, tak zejména sekundární analýza prezentovaných výsledků.

Ke zpracování výsledků bude využit vhodný software. V současnosti je v CSVŠ k dispozici program SPSS pro statistickou analýzu a program ATLAS pro zpracování kvalitativních dat.

C7. Časový harmonogram řešení výzkumného záměru

Harmonogram plnění výzkumného záměru je navržen na celou dobu řešení VZ, tedy na období 7 let. Rozvržení jednotlivých aktivit na takto dlouhé období vychází z několika hlavních strategických úvah:

1. Hlavní témata výzkumného záměru budou řešena v celém navrhovaném časovém rozpětí. Jedná se o tato témata: *strategie a řízení vysokých škol, boloňský proces, rozvoj distančního vzdělávání na vysokých školách a hodnocení kvality*. Předpokládá se, že výstupy z těchto témat budou průběžné a každoroční. Jejich forma bude různá, od dílčích odborných článků a publikací, příspěvků na domácích a zahraničních konferencích, přes různé typy výzkumných zpráv až po organizování odborných seminářů, workshopů či konferencí s danou tematikou. V rámci těchto témat budou také připravovány příspěvky na zahraniční konference (EAIR, CHER, OECD/IMHE, EDEN

a další), které využijí výsledků výzkumu v souladu s tematikou příslušné konference.

2. Aktivity reprezentující infrastrukturu výzkumného záměru budou také řešeny průběžně a jejich konkrétní výstupy budou každoročně inovovány: *komparace kvantitativních ukazatelů v terciárním sektoru, analýzy demografických údajů, vytváření typových souborů, analýzy časových řad apod.*
3. Výstupy dalších dílčích aktivit jsou naplánovány s ohledem na předem známé strategické plány mezinárodní i domácí vysokoškolské a vědní politiky: např. setkání ministrů školství v rámci boloňského procesu, aktivity Evropské komise, pravidelné evropské a světové výroční konference, příprava nových národních dokumentů a jejich aktualizace, dlouhodobý záměr státu, dlouhodobé záměry vysokých škol a jejich aktualizace apod.

Časový harmonogram je členěn podle oblastí výzkumného záměru, v jednotlivých letech pak podle jejich podrobnější specifikace v souladu s vymezením předmětu výzkumné činnosti v části C1.

Používané zkratky nebo zjednodušené názvy:

dlouhodobý záměr státu, aktualizace záměru státu – Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol vypracovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a jeho každoroční aktualizace dlouhodobý záměr, aktualizace záměru – Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti veřejné vysoké školy a jeho každoroční aktualizace

strategie rozvoje – Strategie rozvoje terciárního vzdělávání do roku 2005 (2010)

rozvojové programy – transformační a rozvojové programy MŠMT

priority – priority stanovené pro vyhlášení transformačních a rozvojových programů MŠMT

DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků

DYNAMIKA ROZVOJE SYSTÉMŮ TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Odpovědný pracovník: Oto Roth

Pozornost bude věnována analýze nových dlouhodobých záměrů vysokých škol ve vazbě na propojení terciárního sektoru s evropským prostředím. Průběžně budou analyzovány výsledky aktivit boloňského procesu, jejich důsledky pro rozvoj terciárního vzdělávání v ČR a uplatnění v koncepčních materiálech, aktivity směřující ke zvyšování konkurenceschopnosti vysokých škol a jejich začleňování do evropského vzdělávacího prostoru. Soustavná pozornost bude také věnována dílčím specifickým otázkám rozvoje vztahů mezi vysokými školami a společností.

Rok 2005

- a,b) Analýza dlouhodobých záměrů, podkladová studie pro dlouhodobý záměr státu, formulace námětů nových priorit, analýza vysokoškolských zákonů vybraných zemí
- c) Monitorování faktorů ovlivňujících strukturu a organizaci vysokých škol
- d) Analýza podmínek financování vysokých škol z pohledu lisabonského procesu, diverzifikace zdrojů, soukromé zdroje
- e) Analýza jednotlivých prvků boloňského procesu, článek

Rok 2006

- a,b) Marketing vysokých škol – analýza aktuálního stavu a potřeb, trendy mezinárodního vývoje, analýza vysokoškolských zákonů vybraných zemí (návaznost na r. 2005)
- c) Výzkum strukturních problémů vysokých škol, analýza vnitřního řízení v dlouhodobých záměrech, náměty pro rozvojové programy
- d) Formulové a kontraktové financování, stabilita a možné modely financování, náměty pro rozvojové programy, podkladová studie
- e) Interpretace boloňského procesu z hlediska podmínek implementace v ČR

Rok 2007

- a,b) Případové studie vztahu vysokých škol a praxe, analýza dlouhodobých záměrů v těchto souvislostech, formulace možných změn, zpracování stanoviska k potřebě zákona o terciárním vzdělávání, článek – AULA
- c) Zpracování výsledků a závěrů analýz, příprava semináře k této problematice a formulování priorit
- d) Boloňský proces a financování vysokých škol, sociální záležitosti, souvislosti s výsledky sociologických výzkumů studentů
- e) Příprava publikace pro potřeby vysokých škol, MŠMT, podklad pro přípravu setkání ministrů

Rok 2008

- a,b) Vývoj systémů řízení vysokých škol, rešeršní a případové studie, příprava semináře a vydání sborníku
- c) Vypracování souhrnné studie o prioritách rozvoje terciárního vzdělávání a strategiích vnitřního řízení
- d) Příprava syntetické studie o financování vysokých škol, publikace v zahraničním časopise
- e) Studium problematiky konkurence a kooperace ve vysokém školství

Rok 2009

- a,b) Další případové studie, analýza dlouhodobých záměrů a jejich aktualizací z hlediska řízení
- c) Příprava konference o změnách funkcí a poslání vysokého školství, využití výsledků pro rozvojové programy
- d) Monitorování nových trendů financování vysokých škol v Evropě, nové zkušenosti, možnosti jejich využití v ČR
- e) Monitorování stavu implementace boloňského procesu v ČR, podklady pro setkání ministrů (návaznost na rok 2006)

Rok 2010

- a,b) Vývoj manažerských prvků řízení vysokých škol v ČR, podkladová studie pro dlouhodobý záměr státu, příprava publikace
- c) Rešeršní studie – vnitřní řídicí struktury ve vybraných zemích
- d) Analýza vývoje kontraktového financování v ČR, využití evropských trendů, příprava tematického semináře v ČSVŠ, sborník
- e) Průzkum vlivu boloňského procesu na orientaci vysokých škol na trh práce a jejich internacionalizaci

Rok 2011

- a),b) Otevřenost vysokých škol veřejnosti, příprava studie –AULA, analýza dlouhodobých záměrů
- c) Příprava publikace o rozvojových strategiích a řízení vysokých škol
- d) Návaznost na rok 2010, využití výsledků semináře, příprava souhrnné studie
- e) Zpracování publikace o boloňském procesu jako vývojové etapě vysokého školství

KVANTITATIVNÍ ASPEKTY SYSTÉMŮ, VÝVOJOVÉ TRENDY***Odpovědný pracovník: Ondřej Svatoň***

Systematický výzkum bude zaměřen na změny kvantitativních ukazatelů vývoje terciárního vzdělávání, na vliv těchto změn na priority ve studentských záležitostech, na specifickou problematiku postavení ženy ve vzdělávání a akademické kariéře. Na základě získaných poznatků a demografických trendů budou průběžně zpracovávány podklady pro příslušné strategie, včetně systému poradenství.

Rok 2005

- a) Analýza vývoje v souvislosti s diversifikací studia, formulace priorit v návaznosti na dlouhodobý záměr
- b) Návrh aktualizovaného výzkumného nástroje pro kvantitativní výzkum, shromáždění dostupných (i zahraničních) dat pro sekundární analýzu
- c) Příprava analytické studie o příležitostech žen v akademických funkcích
- d) Koncepce rozvoje vysokoškolského poradenství, aktualizace stavu

Rok 2006

- a) Demografický vývoj, diverzifikace institucí a studijních programů v souvislosti s boloňským procesem, formulace trendů dalšího kvantitativního vývoje
- b) Analýza změn situace komparací dosud shromážděných dat v časových řadách, výběr problémových oblastí
- c) Analýza stavu v oblasti rovného přístupu mužů a žen ve výzkumu, článek
- d) Analýza nových trendů v oblasti poradenství, náměty k využití

Rok 2007

- a) Vývoj neformálních systémů vzdělávání, případové studie z vybraných zemí (návaznost na hodnocení kvality)
- b) Příprava dotazníkového šetření – metodika výběru vzorku, design terénního šetření
- c) Pokračování z roku 2006, příprava podkladové studie, formulování závěrů a doporučení
- d) Analýza aktuálního stavu poradenství na vysokých školách v ČR, studie

Rok 2008

- a) Možné dopady demografického vývoje, zhodnocení závěrů z minulých let, souvislosti s financováním, s výsledky výzkumu problematiky studentů, příprava semináře v CSVŠ
- b) Terénní šetření, zpracování shromážděných dat, analýza a testování výsledků, interpretace dat
- c) Genderové identity v akademických funkcích na vysokých školách v ČR – sledování

- d) Problematika vzdělávání poradenských pracovníků, případové studie z vybraných zemí

Rok 2009

- a) Analýza dlouhodobých záměrů – demografie v příslušných regionech, prognózy možných trendů a dopadů, náměty pro rozvojové programy
 b) Komparace výsledků aktuálního šetření s daty z jiných zdrojů, prezentace výsledků
 c) Pokračování v monitorování změn v oblasti rovného přístupu mužů a žen k akademické kariéře, článek
 d) Analýza stavu a obsahu studijního poradenství pro středoškoláky v souvislosti s přístupem na vysokou školu, článek – AULA

Rok 2010

- a) Další etapa studia neformálních vzdělávacích systémů, souvislosti s vývojem v hodnocení kvality, náměty na priority dlouhodobého záměru státu
 b) Analýza dat dalšími statistickými metodami, hledání skrytých faktorů, formulování doporučení a cílů dalšího výzkumu
 c) Zpracování studie mezinárodního srovnání (vybrané země) rovných příležitostí
 d) Rešeršní studie aktivit poradenských center ve vztahu k trhu práce

Rok 2011

- a) Dokončení případových studií, analýza kvantitativního vývoje za posledních pět let, souborná studie
 b) Zpracování podkladů pro testování závěrů kvantitativního šetření, návrh alternativních scénářů pro ověření výzkumných výsledků
 c) Opakovaný terénní výzkum a analýza stavu problematiky
 d) Studie o hodnocení poradenských center v zahraničí

KVALITA V TERCIÁRNÍM VZDĚLÁVÁNÍ A SOUVISLOSTI

Odpovědný pracovník: Helena Šebková

Zajišťování kvality v terciárním vzdělávání bude předmětem soustavného výzkumu po celou dobu řešení výzkumného záměru a harmonogram činnosti bude sledovat především vývoj této tematiky jako první základní priority boloňského procesu. Každý rok bude CSVŠ spolupracovat s RVŠ a UJEP na přípravě celostátního semináře a vydání sborníku. Každoročně také budou výsledky výzkumu uplatněny v podkladech pro tvorbu a aktualizaci národních koncepčních a strategických dokumentů.

Rok 2005

- a) Rešeršní práce – harmonizační trendy, sledování změn právních dokumentů, dílčí studie, příprava podkladů pro schůzku ministrů
 b) Vývoj nadnárodních aktivit, analýza, podklady pro dlouhodobý záměr státu, příprava semináře v CSVŠ
 c) Příprava podkladů pro národní dokumenty
 d) Analýza dlouhodobých záměrů se zaměřením na vnitřní hodnocení
 e) Prostupnost, uznávání a kvalita v ČR, podkladová studie pro národní dokumenty

Rok 2006

- a) Porovnání situace v několika vybraných zemích, případové studie – AULA
 b) Analýza možných důsledků akreditace – národní a mezinárodní hledisko, akreditace a programová diverzifikace

- c) Rešeršní práce se záměrem využití výsledků hodnocení, dílčí studie
- d) Různé aspekty vnitřního hodnocení v souvislosti s autonomií instituce, studie, AULA
- e) Pokračování z roku 2005, analýza uznávání studia uvnitř terciárního sektoru v ČR, příprava tematického semináře v CSVŠ

Rok 2007

- a) Analýza implementace priorit boloňského procesu, doporučení pro využití, podklady pro schůzku ministrů
- b) Souvislosti hodnocení kvality a akreditace, časový vývoj z mezinárodního pohledu, dílčí studie pro závěrečnou publikaci
- c) Pokračování ve studiu využití výsledků v řízení, návrhy využití pro aktualizaci dlouhodobého záměru státu
- d) Vnitřní hodnocení a akreditace v ČR, příprava semináře v CSVŠ
- e) Rešeršní studie – uznávání neformálního studia, využití hodnocení kvality, AULA

Rok 2008

- a) Rešeršní práce, časová komparace, studie – AULA
- b) Další etapa analýzy programové diverzifikace a akreditace, případové studie z vybraných zemí, studie, podklady pro schůzku ministrů
- c) Hodnotící agentury, komparativní studie ve vybraných zemích, příprava tematického semináře
- d) Vnitřní hodnocení – vývojová studie, doporučení
- e) Pokračování rešeršní práce, případové studie z vybraných zemí, náměty pro využití v ČR

Rok 2009

- a) Analýza implementace priorit boloňského procesu, příprava pro schůzku ministrů, analýza metodiky používané v ČR
- b) Analýza vývoje uznávání akreditace v. „evropská“ akreditace, příprava dílčí studie, AULA
- c) Analýza aktualizací dlouhodobých záměrů a dlouhodobého záměru státu v oblasti hodnocení kvality, využití pro stanovení priorit
- d) Vnitřní hodnocení v. vnější hodnocení a akreditace, vývoj v návaznosti na výsledky z roku 2006, nové mechanismy, studie
- e) Komparativní studie v návaznosti na studie z roku 2008, náměty pro aktualizace dlouhodobého záměru státu a související priority, dílčí studie pro závěrečnou publikaci

Rok 2010

- a) Analýza vývoje v ČR, příprava podkladů pro následující schůzku ministrů, rešerše právních norem, příspěvek do závěrečné publikace
- b) Vzájemné souvislosti (návaznost na rok 2007) hodnocení kvality a akreditace, komparativní studie, příprava závěrečné publikace
- c) Příprava závěrečné publikace, podkladové studie pro přípravu nových národních dokumentů
- d) Vnitřní hodnocení na vybraných školách, příklady dobré praxe a možnosti využití, doporučení, příprava tematického semináře v CSVŠ
- e) SWOT analýza dopadů boloňského procesu na uznávání studia (včetně neformálního vzdělávání) v souvislosti s hodnocením kvality

Rok 2011

- a) SWOT analýza hodnocení kvality v ČR a boloňský proces, závěrečná publikace
- b) SWOT analýza důsledků boloňského procesu pro akreditaci v ČR, závěrečná publikace
- c) Analýza využití výsledků hodnocení kvality na všech úrovních, studie
- d) Analýza důsledků boloňského procesu, souvislost s aktivitami studentů
- e) Časový vývoj v uznávání neformálního studia, příklady dobré praxe, možnost využití, studie AULA

STRUKTURA A OBSAH STUDIA***Odpovědný pracovník: Jiří Průcha***

Všechny dílčí tematiky budou sledovány průběžně, výsledky budou zpracovávány do podkladových studií pro národní dokumenty, budou poskytovány jako náměty k inovaci studijních programů vysokým školám i jako podklady pro jednání RVŠ, AK a dalších zainteresovaných orgánů.

Rok 2005

- a) Analýza stavu nové struktury studia, formulace priorit pro dlouhodobý záměr státu
- b,c) Příprava seminářů o spolupráci vysokých škol s praxí a zaměstnavateli, podklady pro dlouhodobé záměry
- d) Studie a doporučení ze srovnávací analýzy učitelských studijních programů
- e) Studie o možnostech praktického využití metody e-learningu na vysokých školách

Rok 2006

- a) Analýza struktury studia v různých oborech, strukturované studium učitelství, návrh priorit
- b,c) SWOT analýza výsledků pracovních seminářů, vytipování obecných trendů, dílčí studie
- d) Příprava semináře o pedagogických studijních programech a výsledcích jejich komparace, sborník
- e) Výzkum pedagogické efektivity distančního vzdělávání na vysokých školách, analýza rizik

Rok 2007

- a) Analýza vývoje struktury studia v Evropě, komparace, náměty pro využití popsáných zkušeností
- b,c) Rešeršní práce – měnící se trh v mezinárodním měřítku, vybrané země, dílčí studie pro závěrečnou publikaci
- d) Trendy v rozvoji DVPP, analýza potřeb praxe a reálných možností DVPP
- e) Analýza specifik pro hodnocení kvality v oblasti distančního vzdělávání

Rok 2008

- a) Struktura studia – souvislosti s vlivem zaměstnavatelů a s financováním, náměty priorit
- b,c) Pokračování rešerše a zpracování časového vývoje trendů v ČR, práce na závěrečné publikaci
- d) Analýza změn učitelského vzdělávání v trendech a dlouhodobých záměrech
- e) Příprava národní konference o rozvoji distančního vzdělávání

Rok 2009

- a) Struktura studia v souvislosti s výzkumem studentů, případové studie z vybraných zemí
- b,c) Další fáze seminářů, nové trendy, analýza vlivu zaměstnavatelů na obsah studia, dílčí studie – AULA
- d) Monitorování aktuálního stavu a nových trendů ve vzdělávání vysokoškolských učitelů, mezinárodní srovnání
- e) Technologická příprava vysokých škol na využití ICT – analýza změn za období uplynulých 5 let

Rok 2010

- a) Další fáze analýzy nové struktury studia v Evropě, podklady pro nový dlouhodobý záměr státu
- b,c) Pokračování seminářů, analýza vývoje a vlivu boloňského procesu, podklady pro dlouhodobý záměr státu
- d) Analýza změn ve stavu pedagogické přípravy učitelů vysokých škol, zejména učitelů technických oborů
- e) Mezinárodní srovnání v oblasti rozvoje distančního vzdělávání v zemích EU

Rok 2011

- a) Analýza dlouhodobých záměrů, souborná publikace o strukturovaném studiu
- b,c) SWOT analýza vlivu zaměstnavatelů na studium, příprava závěrečného semináře v CSVŠ
- d) Příprava semináře o vysokoškolské pedagogice, zpracování námětů pro opatření
- e) Analýza aktuálního stavu rozvoje distančního vzdělávání v ČR v návaznosti na mezinárodní srovnání z roku 2010, studie

INFRASTRUKTURA VÝZKUMU

V období 2005 – 2011 bude soustavně probíhat:

- a) aktuální analýza dat, aktualizace statistických ukazatelů, sběr dat pro vytváření prognóz aj.
- b) údržba a inovace moderních ICT na CSVŠ, doplňování software, aktualizace www stránek
- c) trvalá aktualizace obsahu, modernizace informační a organizační agendy knihovny CSVŠ
- d) každoroční příprava 4 čísel časopisu Aula a anglické verze Annual Digest.

C8. Předpokládané výsledky řešení výzkumného záměru (včetně specifikace jejich charakteru, věcného obsahu a harmonogramu jejich předpokládaného uplatnění)

1) Publikace různého charakteru:

- **Knižní publikace vydané jako závěrečné výstupy ukončeného výzkumu určité rozsáhlé tematiky**
 - Publikace s tematikou trendů ve struktuře a obsahu studia se zaměřením na vztahy vysokých škol a zaměstnavatelů bude vydána v polovině doby řešení výzkumného záměru, tj. *ke konci roku 2008*, ve formě souboru prací k této tematice zpracovaných.

- Publikace s tematikou analyzující implementaci myšlenek boloňského procesu a příspěvku ČR k budování společného prostoru evropského vysokého školství (předmět výzkumného záměru dynamika rozvoje systémů terciárního vzdělávání a kvalita v terciárním vzdělávání) bude vydána v závěru řešení výzkumného záměru, tj. v roce 2011. Forma publikace bude souhrnem výzkumných výsledků z této oblasti.

- **Články v odborných domácích a zahraničních časopisech**

- Dílčí výsledky výzkumu budou publikovány 4x ročně v pravidelných vydáních časopisu AULA (v každém čísle alespoň jeden článek výzkumného pracovníka CSVŠ).
- Výsledky výzkumu podle příslušných ročních plánů budou publikovány minimálně jednou ročně v mimořádném vydání AULY, které je vždy věnováno výzkumné produkci CSVŠ.
- Nejvýznamnější výsledky výzkumu za příslušný rok budou publikovány v anglické verzi časopisu AULA jednou ročně.
- V zahraničních časopisech (např. EJE) budou publikovány významné výsledky jednotlivých dílčích předmětů výzkumu *nejméně jedenkrát ročně*.

2) Studie, podkladové materiály:

- **Podklady pro zpracování nových konkrétních koncepčních a strategických materiálů na národní úrovni** – Strategie rozvoje terciárního vzdělávání, Dlouhodobý záměr vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol a jeho každoroční aktualizace, Bílá kniha (nebo jiný obdobný dokument pro období od roku 2005). Závěry a doporučení, která vyplynou z výsledků výzkumu jednotlivých oblastí, popř. řešení problémů, budou sloužit při tvorbě dlouhodobých rozhodnutí vysokoškolské politiky i jednotlivých vysokých škol. Poskytnou formulaci námětů jak za daného stavu postupovat při realizaci nevyhnutelných změn, jaká opatření a v jakém pořadí by měla být přijata.

Všechny uvedené podklady budou veřejně dostupné především prostřednictvím www stránky CSVŠ, případně časopisu AULA, různých účelově vydaných informačních materiálů a samozřejmě jako součást uvedených dokumentů.

Předpokládaný harmonogram uplatnění výsledků výzkumu (obecně podle požadavků příslušných aktivit)

- v roce 2005 (s využitím a v návaznosti na výsledky současného výzkumného záměru) podklady pro zpracování Dlouhodobý záměr vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové a další tvůrčí činnosti a Strategie rozvoje terciárního vzdělávání
- v dalších letech podklady pro aktualizaci výše uvedených dokumentů a pro formulování priorit rozvojových programů
- zhruba od roku 2008 (výsledky analýzy implementace národních dokumentů) podklady pro přípravu národních dokumentů na další období (od roku 2010).

- **Podklady k využití při tvorbě a inovaci studijních programů**, případně podklady využitelné pro výuku, zejména ve studijních programech, které se v ČR v současné době teprve rozvíjejí (vysokoškolská politika a další obdobné).

Uplatnění výsledků se předpokládá podle potřeby a podle plánu příslušných fakult.

- **Podklady pro přípravu velkých mezinárodních projektů** (podíl na přípravě projektu Relevant Higher Education: Contribution to the Quality of Life pro 6. RP EU v rámci asociace Hedda, spolupráce v rámci UNESCO na programu Forum for Higher Education, Research and Knowledge.

Uplatnění výsledků se předpokládá *podle plánu předkládání projektů a podle časového harmonogramu příslušných projektů.*

- **Podklady pro přípravu koncepčních a strategických dokumentů v rámci boloňského procesu:**

- prohlášení ze schůzek ministrů školství,
- zpracování komparativních studií (Trends), příprava zprávy za období do roku 2005, příprava konečné zprávy,
- příspěvek k návrhu dalšího pokračování boloňského procesu po roce 2010.

Harmonogram uplatnění: výsledky výzkumu souvisejícího s boloňským procesem budou zveřejněny vždy ve dvouletém období mezi schůzkami ministrů tak, aby mohly být v mezidobí využity pro mezinárodní dokumenty (Trends a další) a pro diskusi spojenou s přípravou prohlášení ministrů.

- **Další podkladové materiály:**

- náměty a doporučení k plánovanému rozvoji mezinárodních výzkumných asociací (CHER, EAIR)
- podklady pro návrh dalšího vzdělávacího programu EU po ukončení programu SOCRATES II
- studie podporující expertní činnosti pracovníků CSVŠ v ČR i v zahraničí.

Harmonogram uplatnění podle požadavků příslušné aktivity

3) Workshopy, semináře, konference:

- **národní úroveň**

- národní semináře a konference s tematikou: zajišťování kvality (celostátní seminář, společně s RVŠ a UJEP, *každoročně*), záležitosti studentů (celostátní konference, společně s RVŠ a ACSA–Akademické centrum studentských aktivit, *každoročně*), distanční vzdělávání (celostátní konference, *jednou za dva roky*); výsledky každé z aktivit budou publikovány ve sbornících
- semináře a workshopy pořádané k jednotlivým tematikám předmětu výzkumného záměru (zajišťování kvality, spolupráce škol se zaměstnavateli a regiony, problémy studentů, vývoj priorit boloňského procesu), *2-3 semináře ročně*, výsledky budou zveřejněny na www stránce, některé budou součástí různých podkladových studií nebo článků, zveřejněných v časopise AULA

- **mezinárodní úroveň**

- aktivní účast na konferencích mezinárodních výzkumných organizací CHER a EAIR, aktivní účast na jejich přípravě (EAIR), *každoročně*, publikace příspěvků ve sborníku z dané konference
- aktivní účast na generálních konferencích OECD/IMHE, *jednou za dva roky*, příspěvky budou publikovány ve sborníku na CD nosiči
- mezinárodní semináře (společně s OECD/IMHE) s tematikou a *termíny určenými po dohodě s DG IMHE*, výsledky budou publikovány ve formě užívané v OECD (kniha, CD, www stránka)

4) www stránky CSVŠ:

Aktualizované informace o výstupech výzkumného záměru budou *průběžně* zveřejňovány na www stránkách CSVŠ. Nepublikované výstupy výzkumu tam budou zveřejňovány v plném znění.

D Personální zabezpečení

D1. Viz adresář CSVŠ

D2. Kvalifikační struktura dalších členů řešitelského týmu s uvedením počtu osob, předpokládaných stěžejních činností směřujících k naplnění cílů výzkumného záměru a předpokládané pracovní kapacity v hodinách za rok

Kvalifikační skupina	Počet osob	Stěžejní činnosti	Pracovní kapacita
1.1.3. asistentka	4	Zpracování statistických dat, údržba databází ediční činnost, grafické zpracování, korektury – AULA česká, anglická verze, ostatní výstupy VZ	3891
2.3.1. knihovnice	1	Vedení knihovny, zpracování rešerší	819
1.3.2. správce informačních systémů	1	Správa sítě, software	614

D3 Pomocný personál pro zajištění podpůrných činností pro řešení výzkumného záměru a předpokládaná pracovní kapacita v hodinách za rok

Charakteristika podpůrné činnosti	Pracovní kapacita
Administrativní práce	819
Ekonomické činnosti, správa budovy	1843
Organizace – semináře, mezinárodní setkání, příprava materiálů	2273

D4. Seznam nejvýznamnějších uplatněných výsledků výzkumu a vývoje členů řešitelského týmu uvedených v bodě D1, které se vztahují k problematice výzkumného záměru za posledních 5 let

Řízení a financování vysokých škol, vztah státu a vysokých škol, diverzifikace terciární sféry

1. ROTH, O. Strategické aspekty rozvoje vysokého školství. In *Sborník Organizace a řízení vysokých škol ve vybraných evropských státech*. Praha : CSVŠ, 1999, s. 22-32.
2. ROTH, O. Rakousko. In *Sborník Organizace a řízení vysokých škol ve vybraných evropských státech*. Praha : CSVŠ, 1999, s. 240-269.
3. SKUHROVÁ, Š. Slovensko. In *Sborník studií z projektu Organizace a řízení vysokých škol ve vybraných evropských státech a v USA*. Praha : CSVŠ, 1999, s. 270-283, ISBN 80-86302-18-0.
4. SKUHROVÁ, Š. Nizozemsko. In *Sborník studií z projektu Organizace a řízení vysokých škol ve vybraných evropských státech a v USA*, Praha : CSVŠ, 1999,

- s.136-163, ISBN 80-86302-18-0.
5. ROTH, O. Proměny v terciárním vzdělávání (Příčiny a procesy). In *Sborník Rozšíření a proměny terciárního vzdělávání, č. I*. Praha : CSVŠ, VÚOŠ, 2000, s. 1-9.
 6. ROTH, O. Vysokoškolský systém Švýcarské konfederace. *Aula*, 2000, roč. 8, č. 2, s. 88-99.
 7. ROTH, O. Vysokoškolský systém Rakouska. *Aula*, 2000, roč. 8, č. 4, s. 69-92.
 8. ROTH, O., URBÁNEK, V. *Management vnitřní ekonomiky vysokých škol*. Postgraduální distanční kurz "Řízení vysokých škol". Praha : CSVŠ, 2000, 87 s.
 9. ŠEBKOVÁ, H., BENEŠ, J. Changes and innovations of the governance in higher education system in the Czech Republic. *OECD-IMHE General Conference 2000*. Paris : OECD, 2000, s. 545-554.
 10. LISALOVÁ, J. Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. *Aula*, 2000, roč. 8, č. 1, s. 23-25.
 11. LISALOVÁ, J. *Vysoké školství ve Švédsku*. Praha : CSVŠ, 2001, 28 s.
 12. LISALOVÁ, J. Forum 2000. The conference on Education, Culture and Spiritual Values in the World of Globalisation. *Aula - Quarterly Review of Higher Education and Research Policy, Annual Digest 2000*. Praha : CSVŠ, 2001.
 13. ROTH, O. Soudobé terciární vzdělávání v procesu proměn. *Aula*, 2001, roč. 9, č. 2, s. 2-10.
 14. ROTH, O., BYDŽOVSKÁ, J. *Rozšíření a proměny terciárního vzdělávání (Expansion and transformation of tertiary education)*. Praha : CSVŠ, NÚOV, 2001, CD ROM.
 15. SKUHROVÁ, Š., MOKOŠÍN, V., ŠEBKOVÁ, H. Higher Education in the Czech Republic, Praha : CSVŠ, 2001, ISBN 80-86302-27-X.
 16. ŠEBKOVÁ, H., FILE, J. *Steering higher education systems*. workshop, Praha, 31.9. – 3.10.2001. 2001.
 17. ŠILHÁN, V. *Současný stav uplatnění informačních technologií na českých vysokých školách*. Praha : CSVŠ, 2002, průběžná zpráva, str. 8.
 18. ŠILHÁN, V. *Ochrana dat, systém rozvoje počítačové gramotnosti, knihovní systém.*, Praha : CSVŠ, 2002, dílčí studie výzkumného záměru, str. 24.
 19. KRAŤKOVÁ, D. Soukromé vysoké školy v ČR dnes. In *Odborné vzdělávání v procesu evropské integrace*. Brno : MU, 2003, s. 173-175.
 20. KRAŤKOVÁ, D. Výzkum názorů a postojů k profesi pedagogů soukromých vysokých škol. *Aula*, 2003, roč. 11, č. 4, s. 70-78.
 21. SKUHROVÁ, Š. *Recognition of formal and non-formal qualifications in the Czech Republic and Poland*. Studie v projektu Trends and Development in International Recognition. Haag : NUFFIC, 2003, s.12, dostupné na WWW: www.nuffic.nl.
 22. SKUHROVÁ, Š. Transnárodní vzdělávání. *Aula*, 2003, roč. 11, zvláštní číslo, s. 78-84.
 23. SKUHROVÁ, Š. Přípravné vzdělávání učitelů ve vybraných státech Evropy a jeho

- změny ve světle Boloňského procesu. *Aula*, 2003, roč. 11, zvláštní číslo, s. 93-104.
24. SVATONĚ, O. *Prognóza vývoje poptávky po studiu v terciárním sektoru do roku 2010 - Česká republika celkem*. Praha : CSVŠ, 2003, případová studie pro MŠMT, 22 s.
25. SVATONĚ, O. *Prognóza vývoje poptávky po studiu v terciárním sektoru do roku 2010 - Zlínský kraj*. Praha : CSVŠ, 2003, případová studie pro MŠMT, 15 s.
26. SVATONĚ, O., VLK, A. Atraktivita profese vysokoškolského učitele. *Aula*, 2003, roč. 11, č. 3, s. 35-39.
27. ŠEBKOVÁ, H., BENEŠ, J., HUISMAN, J. The Czech Republic, In FILE, J., GOEDEGEBURRE, L. *Real-time systems, Reflection on higher education in the Czech Republic, Hungary, Poland and Slovenia*. Enschede (Netherland): CHEPS, 2003, s. 41-57.
28. ROTH, O. Východiska modelových koncepcí financování terciárního vzdělávání *Aula*, 2004, roč. 12, zvláštní číslo, v tisku.
29. SVATONĚ, O. Terciární vzdělávání jako služba. *Aula*, 2004, roč. 12, zvláštní číslo, v tisku.

Vysoké školy a trh práce, problematika studentů a uplatnění absolventů, celoživotní vzdělávání

30. LISALOVÁ, J., PRŮCHA, J., ŠEBKOVÁ, H. Comparative research of the Teachers – Enginners Education Systém in the Czech Republic and selected EU Countries. In *Saglamener, Melezinek, Incencik (Ed.) „Engineering Education in the Third Millenium“*. LTV, 1999.
31. ZLÁMALOVÁ, H. Možnosti rozvoje distančního vzdělávání na českých vysokých školách. In *Nový vysokoškolský zákon a otevřené a distanční vzdělávání*. Olomouc : UP, 1999, s. 24-27.
32. KRONRÁDOVÁ, K., ROTH, O., ŠABOUK, J., ŠLEMENDOVÁ, M. *Modely projekce absolventů terciárního vzdělávání do r. 2005 v oborech v ČR*. Praha : CSVŠ, 2000, nečísl.
33. LISALOVÁ, J. Pedagogy Course for Technical Teachers at the TU in Ostrava. In *IGIP – REPORT*, No. 26 – März 2000.
34. ROTH, O. *Pravidelný výzkum uplatnění absolventů vysokých škol na trhu práce*. Praha : ÚIV, VÚOŠ, CSVŠ 2000, 61 s.
35. LISALOVÁ, J. AJ. *Kombinovaný kurz Vysokoškolská pedagogika pro učitele – inženýry podle evropského standardu IGIP*. Praha : CSVŠ, 2001, CD-ROM a závěrečná zpráva.
36. NOVÁČEK L., PETROVA D. Hodnocení a výzkum aktivit v rámci programu SOCRATES/ERASMUS, sledování využití výsledků a výzkum jejich přínosu pro vzdělávací systém ČR. *Aula*, 2001, roč. 9, č.3, s. 2-5.
37. NOVÁČEK, L. *Seminář o profesní přípravě na německých univerzitách a aktivitách institutu Student und Arbeitsmarkt na universitě Ludwiga-Maxmiliana v Mnichově*.

- Praha : CSVŠ, 2001, projekt pro státní správu.
38. ZLÁMALOVÁ, H, HANUŠOVÁ, H. Pozitivní a negativní aspekty e-learningu jako perspektivní metody didaktiky. *Andragogika*, 2001, č. 2, s. 9-10.
 39. LISALOVÁ, J., PAPŘOKOVÁ, A. Motive der pädagogischen Ausbildung von Hochschullern – Ingenieuren an der VSB- Technische Universität Ostrava. In *Litvinenko, Melezinek, Prichodko (Ed.) Ingenieur des 21. Jahrhunderts. Referate des 31. Internationalen Symposiums*, Sankt-Petersburg : Technische Universität – Verlag, 2002, s. 56 – 63.
 40. LISALOVÁ, J., LUSTIG, F. *The Experience of the Learning Development and Delivery in the Combined Study at the TU Ostrava* (telepresentation). Workshop Virtual University, STU Bratislava, March 17-19, 2002.
 41. MÜNSTEROVÁ, E. BAŠTOVÁ, J., VLK, A. A Case Study of the Students View on the Educational Process and on University Management. In *Responding to Student Expectations*. Paris : OECD Publications, 2002, s. 53-69.
 42. NOVÁČEK L. *European enlargement and citizenship: the role of HE*. Seminar SRHE, London 2002, Velká Británie
 43. NOVÁČEK L., PETROVA D. Hodnocení aktivit programu SOCRATES/Erasmus na vysokých školách v České republice, Rakousku a Spolkové republice Německo v akademickém roce 2000/2001. *Aula*, 2002, roč. 10, č. 2, s. 71-83.
 44. NOVÁČEK, L. *Vyhodnocení dotazníkového šetření vysokoškolských poraden*. Praha : CSVŠ, 2002.
 45. ZLÁMALOVÁ, H: *Distance Education in the Czech Republic – Directions and Tendencies of Development, Problems and Accomplishments in its Implementation*. In: Open and Distance Learning in Europe and beyond – Rethinking International Co-operation. Proceedings of the 2002 EDEN Conference, Granada, Spain.
 46. BAŠTOVÁ, J., BENEŠ, J., MENCLOVÁ, L., ŠEBKOVÁ, H. Práva a povinnosti studentů. In *Sborník z Celostátní konference studentů vysokých škol*. VUT Brno, 2003, v tisku.
 47. BAŠTOVÁ, J., MENCLOVÁ, L. Názory vysokoškolských studentů v České republice na výuku. *Aula*, 2003, roč. 11, zvláštní číslo, s. 53-67.
 48. FRÝDOVÁ, E. The goal orientation and value preferences of doctoral students in the Czech Republic. *Aula – Annual Digest 2002*, 2003, s. 126-136.
 49. LISALOVÁ, J., PAPŘOKOVÁ, A. The Results of the Final Questionnaire from Graduates of Extramural Course according to IGIP-Standards. In *Referate des 32. Internationalen Symposiums*. Karlsruhe (Germany), 2003.
 50. MENCLOVÁ, L. A social portrait of the 3rd –year students at faculties of law in the Czech Republic. *Aula – Annual Digest 2002*, 2003, s. 93-101.
 51. MENCLOVÁ, L., BAŠTOVÁ, J. Neúspěšnost studia posluchačů 1. ročníků technických studijních programů veřejných vysokých škol a její příčiny. *Aula*, 2003, roč. 11, č. 4, s.2-8.
 52. NOVÁČEK L. *Changes, innovations and the White book on the education in the Czech Republic*. HERN Seminar, Sofia 2003, Bulharsko.

53. NOVÁČEK L. *Gender input in Czech HE system*. HERN Seminar, Stockholm 2003, Švédsko.
54. NOVÁČEK L., PETROVA D. Vývoj Institucionálního kontraktu v rámci programu Socrates-Erasmus a jeho reforma začínající akademickým rokem 2003/2004. *Aula*, 2003, roč. 11, č.3, s. 85-92.
55. NOVÁČEK, L. *Strategie pro poskytování poradenských služeb v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti, Průvodce kariérovým poradenstvím*. Praha : NÚOV, 2003.
56. NOVÁČEK, L. *Hodnocení a výzkum aktivit v rámci programu SOCRATES-ERASMUS, sledování využití výsledků a výzkum jejich přínosu pro vzdělávací výzkum ČR*. Praha : CSVŠ, 2003, závěrečná zpráva, 92 s.
57. ROTH, O. Několik poznámek k problematice odměňování vysokoškolských učitelů. *Aula*, 2003, roč. 11, č. 1, s. 8-11.
58. ROTH, O. K pojetí orientace vysokého školství na trh práce. In *Odborné vzdělávání v procesu evropské integrace*. Brno : MU, 2003, s. 104-107.
59. SVATOŇ, O. Dotazníkové šetření mezi delegáty 13. sjezdu VOŠ v Pardubicích. *Aula*, 2003, roč. 11, č. 2, s.18-20.
60. SVATOŇ, O. *Changing the traditional picture of academic community*. CHER 16th annual conference, Porto 2003, Portugalsko.
61. SVATOŇ, O., VLK, A. Academic Staff in the Czech Republic: the Extraordinary Species Homo Academicus. In *The International Attractiveness of the Academic Workplace in Europe*. Enschede (Netherland) : CHEPS, 2003, v tisku.
62. ŠRÁMEK, J., ZÁVADA, J., ŠTURZOVÁ, J. *Analýza spolupráce vysokých škol s výrobními a servisními podniky*. Praha : CSVŠ, 2003.
63. ZLÁMALOVÁ, H. *Výzkum možností systémového zavedení distanční resp. kombinované formy studia v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků*. Praha : CSVŠ, 2003, závěrečná zpráva 41 s. + 56 str.
64. NOVÁČEK L. *Innovations in Strategies, HERN seminar*. HERN Seminar, Glasgow 2004, Velká Británie.
65. NOVÁČEK, L. Působnost programu SOCRATES/Erasmus a organizace mobility studentů a učitelů. *Aula*, 2004, roč. 12, zvláštní číslo, v tisku.
66. PRŮCHA, J. Kurikulární inovace bakalářských studijních programů. *Aula*, 2004, roč. 12, zvláštní číslo, v tisku.
67. PRŮCHA, J., ŠEBKOVÁ, H. Studijní programy vysokých škol. *Aula*, 2004, roč. 12, zvláštní číslo, v tisku.
68. ŠTURZOVÁ, J. Spolupráce vysokých škol s podniky v regionech. *Aula*, 2004, roč. 12, zvláštní číslo, v tisku.
69. ŠTURZOVÁ, J. Francouzské zkušenosti s uplatněním absolventů vysokých škol na trhu práce. *Aula*, 2004, roč. 12, zvláštní číslo, v tisku.

Kvalita a akreditace studijních programů

70. ŠEBKOVÁ, H. Kvalita ve vzdělávání v ČR z pohledu mezinárodních dokumentů. In *Současná úloha a postavení studentů na vysokých školách*. Brno : VUT, 2001,

- s. 22-44.
71. ŠEBKOVÁ, H. Hodnocení kvality a bakalářské studijní programy. In *Sborník příspěvků z 3. semináře cyklu Hodnocení kvality vysokých škol*. Ústí n. L. : UJEP, 2002, s. 41-51.
 72. PRŮCHA, J., ŠEBKOVÁ, H. *Studijní programy vysokých škol*. Praha : CSVŠ, 2002, 10 s.
 73. ŠEBKOVÁ, H. *Studie 3 – mechanismy hodnocení na mezinárodní úrovni. Institutional Review Programme (EUA(CRE), ACA, IMHE), Internationalisation Quality Review (EUA(CRE), IMHE)*. Praha : CSVŠ, 2002, 27 s.
 74. ŠEBKOVÁ, H. Accreditation and Quality Assurance in Europe. *Higher Education in Europe*. UNESCO, 2002, roč. 27, č. 3, s.239-247.
 75. ŠEBKOVÁ, H. Hodnocení kvality ve vysokoškolském vzdělávání. *Aula*, 2003, roč. 11, zvláštní číslo, s. 36-52.
 76. PRŮCHA, J. Expertíza činnosti VŠ v oblasti DIV. *Aula*, 2003, roč. 11, zvláštní číslo, s. 18-35.
 77. PRŮCHA, J., ZLÁMALOVÁ, H. Studijní programy kombinovaného a distančního studia – podmínky jejich přípravy, úspěšné akreditace a realizace. *Aula*, 2003, roč. 11, zvláštní číslo, s. 2-17.
 78. ŠEBKOVÁ, H. Struktura studijních programů. In *Sborník ze semináře Strojní inženýři pro XXI. Století*. Brno : VUT, 2003, s. 14-20.
 79. ŠEBKOVÁ, H. Country report – Accreditation and Evaluation in the CR. In *Projekt EIE-GEW: Building the European Area for Higher Education and Research*. Enschede (Netherland) : CHEPS, 2003, v tisku.
 80. ŠEBKOVÁ, H., BENEŠ, J. *Evaluation of quality and accreditation in the Czech Republic: Analysis of good and bad experience*. EAIR Forum, Limerick, 2003.
 81. ŠEBKOVÁ, H. Hodnocení kvality a některé aspekty mezinárodního vývoje. *Aula*, 2003, roč. 11, zvláštní číslo, s. 68-77.
 82. ŠEBKOVÁ, H., BENEŠ, J. Bakalářské studijní programy, evropský vývoj, strategie státu a hodnocení kvality. In *Sborník příspěvků z 4. semináře cyklu Hodnocení kvality vysokých škol*. Ústí n. L. : UJEP, 2003, s. 68-77.
 83. ŠEBKOVÁ, H., MÜNSTEROVÁ, E. Akreditace a vývoj v Evropě. In *Sborník příspěvků ze seminářů o řízení kvality v Českých Budějovicích a Zlíně*. Praha : CSVŠ, 2003.
 84. ŠEBKOVÁ, H., SVATOŇ, O. *State Accreditation in the Czech Republic*. HERN Seminar. Krakow, 2003, dostupné na WWW: http://www.csvs.cz/projekty/2001_hern_sramek/Seminar6/CZ.doc.
 85. ZLÁMALOVÁ, H. Úvahy nad hodnocením kvality v oblasti elektronického vzdělávání. In *Sborník příspěvků ze semináře a soutěže e-learning 2003*. Hradec Králové, 2003, s. 315-320.
 86. ŠEBKOVÁ, H. Vývoj v oblasti zajišťování kvality ve vysokém školství z mezinárodního pohledu. In *Sborník příspěvků z 5. semináře z cyklu "Hodnocení kvality vysokých škol"*. Ústí n. L. : UJEP, 2004, ISBN 80-7044-543-2.

0023775201

E Popis prostorového a materiálně technického zabezpečení řešení výzkumného záměru

E1. Zabezpečení realizace výzkumného záměru v rámci stávajících prostorových a materiálně technických podmínek na pracovišti uchazeče/vykonavatele

Prostorové dispozice odpovídají požadavkům výzkumného pracoviště daného typu. Vzhledem k obsahovému zaměření výzkumu v CSVŠ lze konstatovat, že informační technologie CSVŠ je na úrovni současného technického standardu. Jednotliví pracovníci mají neomezený přístup ke kvalitním PC, vybaveným potřebným příslušenstvím (tiskárny, zařízení pro pořádání videokonferencí, skenery, data projektory apod.), včetně aktualizovaného a doplňovaného software.

Prostřednictvím vnitřní sítě, napojené optickým kabelem na Internet, je zajištěn neomezený přístup všech pracovníků k vnějším informačním zdrojům.

CSVŠ má k dispozici také postupně doplňovanou knihovnu, budovanou systematicky (od roku 1992), která tematicky pokrývá celou oblast uvažovanou v rámci výzkumného záměru. Zahraniční knižní i časopisecké publikace jsou doplňovány podle finančních možností (především nákupy v rámci výzkumných projektů domácích i zahraničních). V roce 1999 získalo Národní centrum distančního vzdělávání prostřednictvím projektu PHARE možnost nakoupit větší množství nejnovější zahraniční literatury z oblasti teorie a praxe otevřeného a distančního vzdělávání. Využíváno je i internetové diskusní fórum sítě ENIC Network a publikace získané ze zahraničí pro Středisko pro ekvivalenci dokladů o vzdělání.

E2. Infrastruktura, přístrojové a technické vybavení, které je nutné pro realizaci cílů výzkumného záměru pořídit

Během plánované doby řešení výzkumného záměru (7 let) zastarají všechny počítače a některé tiskárny. Dynamický rozvoj v oblasti výpočetní techniky činí obnovu výpočetní techniky přidáváním a výměnou jednotlivých dílů prakticky nemožnou. Obdobně je třeba počítat i s náhradou několika notebooků a s postupnou obnovou serverů. Naopak u rozvodů sítě, aktivních prvků i připojení do internetu a v oblasti telekomunikací lze v horizontu sedmi let předpokládat dostatečnou kapacitu a nebude třeba je obnovovat ani vylepšovat. Náklady na tuto část technického vybavení budou tvořeny pouze údržbou. V oblasti software bude nezbytný upgrade operačního systému na všech počítačích. Bude třeba aktualizovat používaný aplikační i pomocný software.

F Finanční zabezpečení řešení výzkumného záměru

F1. Uznané náklady v tis. Kč

„interní údaje“

F2. Zdůvodnění položek a výše uznaných nákladů, specifikace finančních zdrojů

Výzkumný záměr i jeho rozpočet jsou navrženy na 7 let (od roku 2005 do roku 2011).

Zdůvodnění:

- Harmonizace vysokého školství v Evropě, která je základní myšlenkou boloňského procesu a zároveň předmětem výzkumu, má stanoven termín celkového posouzení stavu v roce 2010. Časový harmonogram záměru do roku 2011 dává tedy možnost analyzovat v posledním roce dosažené výsledky a uplatnit je pro další koncepci národního i mezinárodního vývoje.
- MŠMT (zřizovatel CSVŠ) předpokládá, že po přijetí zákona o veřejných výzkumných institucích bude CSVŠ převedeno na tuto novou právní formu. Transformace státní příspěvkové organizace na veřejnou výzkumnou instituci si vyžádá řadu organizačních změn, včetně zcela nového ustavení řídicí struktury instituce. Přechodné období bude náročné a může se nepříznivě projevit na možnosti plně se soustředit na systematickou výzkumnou práci. Proto by bylo vhodné mít po transformaci možnost ve výzkumném záměru po několik let plynule pokračovat, což sedmileté období patrně zajistí.
- Terciární/vysokoškolské systémy, které jsou předmětem výzkumu v rámci výzkumného záměru, se vyznačují značnou setrvačností spojenou se zaváděním změn; výzkum s tím musí počítat a být proto plánován na dostatečně dlouhou dobu.

Zdůvodnění položek rozpočtu

Osobní náklady: tabulkové platy jednotlivých pracovníků CSVŠ byly stanoveny podle nařízení vlády č. 330/2003 Sb. Ve skupinách D1, D2, D3 byla volena různá hladina nenárokových složek platů (70 %; 40 %; 25 %).

Sestavení výzkumného týmu respektuje limitovaný počet pracovníků, který je pro tzv. ostatní přímo řízené organizace MŠMT závazný. Po roce 2006 bude nutné komparativně a analyticky sledovat změny v terciárním sektoru, k nimž došlo po vstupu ČR do EU, a výsledky boloňského procesu. Na základě této analýzy budou připravována doporučení pro pokračování harmonizačních procesů po roce 2010. Pro zajištění těchto aktivit je žádoucí posílit výzkumný tým ve skupině D1 o jednoho pracovníka (od r. 2007). Na základě nárůstu pracovní kapacity jsou odpovídajícím způsobem plánovány osobní náklady i nárůsty ostatních neinvestičních prostředků.

Velmi omezená částka rozpočtovaná na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr je určena na překlady a na přípravu a zpracování dat.

Náklady na pořízení majetku: pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku z prostředků výzkumného záměru se neplánuje. Částka uvedená v roce 2005 odpovídá nákladům na odpisy a údržbu té části majetku CSVŠ, který bude používán pro účely výzkumného záměru. V dalších letech se tato částka zvyšuje v souladu s odpisovými plány pro majetek, pořizovaný v průběhu řešení výzkumného záměru z jiných zdrojů.

Provozní náklady: jsou navrženy podle skutečných nákladů na výzkum v roce 2003, navýšeny pro rok 2005 s ohledem na přeřazení některých položek do vyšší daňové kategorie a pak ponechány průběžně ve stejné výši. Z těchto prostředků bude hrazena obnova výpočetní techniky. Navýšení od roku 2007 odpovídá navrhovanému rozšíření výzkumného týmu o jednoho pracovníka.

Cestovní náhrady: odvozeny podle skutečnosti z roku 2003 a pak ponechány ve stejné výši. Od r. 2007 navýšeny o předpokládanou částku v souvislosti s přijetím dalšího pracovníka.

Náklady na mezinárodní spolupráci: budou nejvyšší v prvních 2 letech řešení výzkumného záměru, kdy CSVŠ plánuje zaplatit ve dvou splátkách vstupní příspěvek do mezinárodního konsorcia Hedda. V dalších letech jde již jen o každoroční poplatky, které jsou výrazně nižší. Náklady tak vyjadřují pouze sumu určenou k úhradě členství v mezinárodních organizacích a účastnické konferenční poplatky.

Náklady na zveřejnění výsledků a zajištění práv k nim: plánovány podle nákladů v roce 2003; ve dvou posledních letech je navrženo mírné zvýšení, které odpovídá předpokládanému harmonogramu publikování a rozšiřování výsledků.

Doplňkové režijní náklady: zjištěny podle alikvotních částek nákladů vynaložených na výzkum v r. 2003 a pro rok 2005 zvýšeny o 15 % s ohledem na převedení všech položek do vyšší daňové kategorie.

Výdaje na neinvestiční položky jsou uvažovány bez ohledu na očekávaný inflační vývoj, protože uchazeč předpokládá, že dílčí rozpočty budou takto korigovány automaticky.